

Традиції у спадок

Любов Феदिшин

ТРОШКИ МАГІЇ

Ще в часи Київської Русі у знахарів, цілителів, чаклунів можна було замовити собі порошки, мазі, настоянки, цілющі «горошки» під язик від багатьох недуг. На «торжках» у «зелених рядах» продавалися лікувальні трави, плоди, приготовані ними відвари і настої. «Ліки» зберігалися у спеціальних льохах, які, вочевидь, можна вважати своєрідним прообразом сучасних аптек. Люди зверталися до знахарів не лише за ліками, а й за практичною допомогою. Медичні знання передавалися з покоління в покоління.

У середньовіччі цирульники утримували магазини роздрібної торгівлі, які почасти відігравали роль аптечного закладу. Там як додаток до інгредієнтів для найрізноманітніших ліків відпускали тютюн та «патентні засоби» (плацебо). Самі ж аптекарі заживали слави володарів таємних знань.

У Львові першу аптеку заснувала дружина князя Лева Констанція в 1270 р. при шпиталі домініканців. Тоді було звично відкривати заклади для виготовлення й продажу ліків саме при монастирях, які справедливо вважали осередком нових знань. Натомість першу міську аптеку заснував у Львові у першій половині XVI ст.

Креативна аптека-одиначка вже протягом 15 років вдало конкурує з потужними аптечними мережами Львова

рецептар на ім'я Олександр. Далі були аптечні заклади «Під золотою зіркою», «Під срібним орлом», «Під святим духом», «Під золотим оленем»... Кожен власник утримував лише одну аптеку, яку намагався якнайгарніше оздобити зовні й всередині, купував обладнання для приготування ліків, завозив якомога більше готових засобів та сердечно опікувався своїми пацієнтами. Репутація аптеки, як і сам заклад, передавалися у спадок дітям. Львівські аптекарі завше були заможними людьми і мешкали у центрі міста на Площі Ринок.

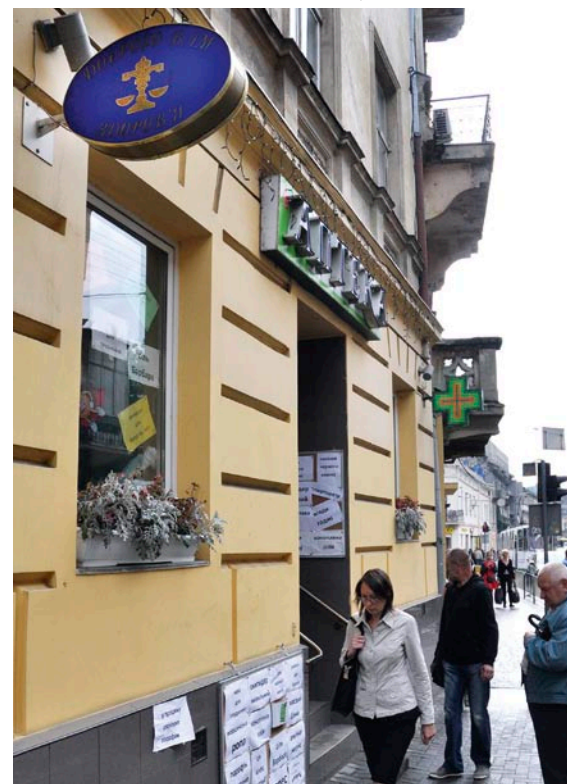
Цей невеличкий екскурс в історію аптечної справи зовсім не випадковий. Давні галицькі аптечні традиції спливали у пам'яті під час відвідання, як це не дивно, сучасної львівської аптеки. Як і їхні далекі попередники, провізори і фармацевти ПП Аптека «Доброго Вам здоров'я» утримують одну, проте пристойну аптеку і не збираються перетворюватися на мережу. Пропонують відвідувачам безліч асортиментних «родзинок», знають на ім'я постійних клієнтів, виконують усі їхні забаганки і вважають фах аптекаря найшляхетнішим у світі.

До речі, той, хто перший відкривав аптеку в середньовічному Львові, мав привілей порівняно з наступними власниками: без його згоди створити новий аптечний заклад ніхто не мав права. Фармацевти аптеки «Доброго Вам здоров'я» кажуть, що такої преференції, як їхні давнішні колеги,

не потребують, оскільки конкурентів не бояться. Та що там казати, ця «самотня», але горда аптека пережила навіть розгалужену мережу «Едельвейс», що налічувала кілька десятків аптечних підрозділів та сотні працівників. І хто тепер посміє сказати, що в аптек-одиначок нема майбутнього?

ВІД СОЛІ БАРБАРА ДО ПАРФУМІВ ІЗ ФЕРОМОНАМИ

— 15 років тому фармацевтичний Львів не міг похвалитися такою неймовірною кількістю роздрібних аптечних мереж, як нині, — каже Любов Феदिшин, провізор вищої категорії, зав. аптеки «Доброго Вам здоров'я». — Тому відкриття нової аптеки по вул. Івана Франка у Львові не пройшло непоміченим для мешканців центру міста.

НОМЕНКЛАТУРА
АПТЕКИ ДОБИРАЛАСЯ
ЗА ОДНИМ-ЄДИНИМ
ПРИНЦИПОМ:
ПРАЦЮВАТИ
ДЛЯ ЛЮДЕЙ

Наша засновниця, до слова, провізор за освітою, під аптеку викупила квартиру на першому поверсі у старому і густо заселеному районі Львова. Зауважимо, вул. Франка — одна з головних транспортних артерій центру: тут в обидва боки їздять за кількома маршрутами трамваї, пролягають шляхи автобусних таксі, що з'єднують віддалені райони міста. Та найголовніше — навпроти аптеки трамвайна зупинка. Тож ми скористалися гарною нагодою і почепили на фасаді аркуші паперу із найцікавішими асортиментними пропозиціями. Грошей це не коштує, а реклама вийшла відмінна. Навіть не заходячи до середини, львів'яни знають, що у нас можна придбати.

За словами Любові Йосипівни, сьогоднішня номенклатура аптеки добиралася методом спроб і помилок за одним-єдиним принципом: працювати на дефектуру, для людей. Відвідувачі у жодному разі не повинні отримувати відмови. Відтак, обов'язковий для кожної аптеки асортимент ЛЗ та звичну сезонну номенклатуру розширено за рахунок найрізноманітніших товарів лікувального призначення.

Особлива увага — продукції на основі рослинної сировини і БАДам. Це однокорпусні чаї та суміші лікарських трав, ефірні олії, стовідсоткові рослинні й косметичні олії. Стабільним попитом користуються лляна, гарбузова, конопляна та олія чорного кмину, які допомагають при хворобах травного тракту, обліпихова, амарантова олії та олія жожоба, що має омолоджувальний і регенерувальний ефект, масло какао від кашлю. Також тепер рослинні олії купують для приготування популярної натуральної косметики в домашніх умовах — масок, кремів, мила. А прихильниці природного догляду можуть потішити себе шампунями на основі мильного кореня.

В аптеці широко представлено харчування для хворих на цукровий діабет — каші з різних злаків із висівками, чорний і молочний шоколад, чеські шоколадні батончики, печиво, цикорієвий напій, заготовки для приготування киселю і житнього квасу.

Донедавна цей аптечний заклад відпускав недорогі натуральні овочеві соки, виготовлені ченцями одного із монастирів поблизу Миколаєва. Потім вони скооперувалися зі кримськими монахами і запропонували вже соки фруктові — гранатовий, кизилловий, ожиновий. Тепер, певна річ, такої продукції в аптечному закладі немає.

— Дотепники називають нас міні-санаторієм на асфальті, — усміхається завідувачка. — А все тому, що ми перші та єдині у Львові запропонували клієнтам унікальну моршинську ропу. Отримуємо

ропу безпосередньо через ТОВ «Гідрогеолог», яке забезпечує нею всі моршинські санаторії.

Моршинська ропа — це лікувальний розсіл, природний сильномінералізований концентрат. Його розводять питною водою і застосовують для лікування захворювань шлунка, жовчного міхура та жовчовидільних шляхів. Вона відома з 1879 р. Мало хто знає, але до 1939 р. моршинську ропу постачали до Європи та Америки. У Радянському Союзі лікувальні властивості ропи були визнані унікальними.

Розчини можна виготовляти і застосовувати не лише в умовах курорту, але й вдома. Власне, пляшки об'ємом 0,7 л, які пропонує аптека, цілком достатньо для проведення повного курсу лікування в домашніх умовах. Не буває такого дня, аби тут не продали бодай однієї пляшечки ропи.

До «санаторного» асортименту також належать натуральна сіль «Барбара», яку одержують із хлоридносульфатної натрієвої ропи джерела курорту Трускавець, та парафін і озокерит. Сіль «Барбара» стимулює жовчовиділення, сприяє нормалізації процесів обміну в організмі. Її призначають при хронічних захворюваннях печінки, жовчного міхура, недугах травного тракту і периферичної нервової системи.

Моршинська ропа і трускавецька сіль «Барбара» забезпечили аптеці постійних багатолітніх клієнтів з різних куточків України та із-за кордону. Люди везуть ці продукти зі Львова самі або ж львів'яни передають поїздами в інші міста сходу, півночі й півдня країни. А скільки зелених пляшок з ропою за ці роки доправили в Росію, передали до Москви. Ось, тепер росіяни нам «подякували»...

За допомогою цілющого тепла аплікацій з озокериту і парафіну можна самостійно полегшити стан при захворюваннях опорно-рухового апарату, зокрема, болю в суглобах. А ще парафін в аптеці закуповують власники косметичних салонів (його використовують для депіляції та нарощування нігтів). Також для косметичних салонів та індивідуальних покупців тут відпускають натрію альгінат (втяжку з морських водоростей) — складник дорогих масок для обличчя. Спеціалісти з масажу беруть банки для вакуумного масажу, ефективного при целюліті та остеохондрозі.

Справжня знахідка для бажаючих схуднути — сушені ягоди годжі з родини барбарисових. За результатами досліджень встановлено, що люди, які регулярно їх вживають, менш схильні до онкологічних недуг, цукрового діабету і хвороби Альцгеймера. Також ягоди позитивно впливають на серцево-судинну систему.

Серія лікувальних білоруських кремів «Ноні» для різних типів шкіри на основі рослини з однойменною назвою з омолод- жувальним ефектом припала до душі паням бальзаківського віку, які надають перевагу природній косметиці.

Поміж інших аптечних цікавинок — старий добрий скипидар. Скипидарні прописи по Залманову (до речі, особистого лікаря Леніна) донині використовують санаторії України для приготування ванн при захворюваннях опорно-рухового апарату і подагри.

Стопроцентний сік алое як біогенний стимулятор має адаптогенну, загальнотонізуювальну, антисептичну, жовчогінну і проносну дію. Він покращує регенерацію тканин, підвищує загальну резистентність організму і стійкість слизових оболонок, прискорює процеси регенерації. Попри недешеву ціну, його із задоволенням купують дітям і підліткам.

Тим, хто полюбляє молочні продукти, аптекарі порадять закусочки для приготування йогуртів і бринзи. Готували і коштували самі — як кажуть, пальчики оближеш. Саме тому сичужний фермент для приготування сиру в аптеці постійно замовляють власники маленьких львівських рестораників.

ПП АПТЕКА «ДОБРОГО ВАМ ЗДОРОВ'Я» ПРОПОНУЮТЬ ВІДВІДУВАЧАМ БЕЗЛІЧ АСОРТИМЕНТНИХ «РОДЗИНОК»

ЗНАННЯ В ГОЛОВІ, А НЕ В КОМП'ЮТЕРІ

Колектив аптеки невеликий і неконфліктний, оскільки провізори й фармацевти працюють разом фактично з дня заснування закладу, розлучалися хіба на час декретних відпусток. Окрім професіоналізму і прагнення до постійного самовдосконалення, їх об'єднує безмежна любов до професії та прихильне й уважне ставлення до своїх відвідувачів, зворушливі стосунки з літніми панями і панями, які мешкають у навколишніх старих львівських кам'яницях. «Дівчатка, ви забули вазонки підлити, давайте я вам допоможу!» Вам часто доводилося чути таке від клієнта аптеки? «Дівчатка» з вдячністю приймуть допомогу, а разом й послухають про сімейні клопоти чи нарікання на здоров'я добровільного помічника.

Відверто кажучи, нас здивувало, що у торговому залі аптеки біля віконечка провізора немає комп'ютера. Проте Любов Федішин переконана, що це не недолік у належному забезпеченні робочого місця першостільника, а навпаки — перевага, оскільки інформація, необхідна для аптекаря, персонал тримає в голові, а не бездумно вишукує в комп'ютері.

— Спробуйте допитатися у провізора при комп'ютері про якийсь ЛЗ не за торгову назвою, а за діючою речовиною, вони ж в основній своїй масі геть нічого не пам'ятають, — переконана завідувачка. — А ми можемо посеред ночі назвати аналоги будь-якого препарату, показання, протипоказання, дозування і режим прийому, а також порекомендувати вітчизняний замінник, зважаючи на рівень доходу клієнта. Та й, зрештою, відпустити ЛЗ навіть за відсутності світла у мікро-районі, а це, погодьтеся, у найбільшій перспективі матиме немале значення.

Лариса Дедишина

Новірин —

інозину пранобексу 500 мг

вірусам немає місця з ним!

Ефективне лікування:

- ГРВІ та грипу
- Герпетичної інфекції
- Хронічних захворювань дихальної системи

Препарат застосовують дорослим та дітям віком від 1 року

ІНСТРУКЦІЯ

для медичного застосування препарату НОВІРИН (скорочена)

Склад: 1 таблетка містить інозину пранобексу 500 мг. **Фармакологічна група.** Противірусні засоби прямої дії. **Протипоказання.** Підвищена чутливість до інозину пранобексу та до інших компонентів препарату; подагра, сечокам'яна хвороба, тяжка ниркова недостатність III ступеня, гіперурикемія. **Спосіб застосування та дози.** Препарат приймають внутрішньо, краще після їди та через однакові проміжки часу; при необхідності таблетку можна розжувати, подрібнити та/або розчинити в невеликій кількості води безпосередньо перед застосуванням. Тривалість лікування визначають індивідуально, залежно від нозології, тяжкості перебігу і частоти рецидивів; у середньому тривалість лікування становить 5-14 днів, при необхідності після 7-10-денної перерви курс лікування повторюють; лікування за перервами та підтримуючими дозами може тривати від 1 до 6 місяців. Максимальна добова доза для дорослих — 8 таблеток (4 г). **Рекомендовані дози та схеми застосування препарату** (див. інструкцію з медичного застосування препарату). **Особливості застосування.** Слід пам'ятати, що Новірин, як і інші противірусні засоби, при гострих вірусних інфекціях найбільш ефективний, якщо лікування почато на ранній стадії хвороби. Препарат застосовують як для монотерапії, так і в комплексному лікуванні антибіотиками, противірусними та іншими етіотропними засобами. Діюча речовина препарату метаболізується до сечової кислоти та може спричинити значне підвищення її концентрації в сечі. У зв'язку з цим Новірин з обережністю застосовують пацієнтам з подагрою та гіперурикемією в анамнезі, уролітазом та нирковою недостатністю. **Пацієнти літнього віку.** Немає необхідності змінювати дози, препарат застосовують у дозуванні для дорослих. У осіб літнього віку частіше, ніж у осіб середнього віку, спостерігається підвищення рівня сечової кислоти в сироватці крові та в сечі. **Застосування період вагітності або годування груддю.** За відсутності досліджень з безпеки препарату не рекомендується призначати його у період вагітності або годування груддю. **Діти.** Препарат застосовують дітям віком від 1 року. **Побічні реакції.** Препарат, як правило, добре переноситься навіть при довготривалому застосуванні. Найчастішою побічною реакцією є короткочасне та незначне збільшення концентрації сечової кислоти в сироватці крові і в сечі, яке нормалізується через декілька днів після закінчення застосування препарату. Також надходило повідомлення про інші побічні реакції, які класифікуються як часті (головний біль, стомлюваність, нудота, шкірні реакції, підвищення рівня трансаміназ, ЛО; N та сечовина, біль у животі та суглобах), нечасті (нервозність, порушення сну, розлади дефекації, пошурилія) та рідкісні (відсутність апетиту, реакції гіперчутливості). **Упаковка.** По 10 таблеток у блистері; по 2 блистери в паці. По 10 таблеток у блистері; по 4 блистери в паці. **Категорія відпуску.** За рецептом.

КІЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД
Якість без компромісів!
www.vitamin.com.ua

Регістраційне посвідчення № ІА/12436/01/01 від 10.08.12
З повною інформацією про препарат можна ознайомитися в інструкції для медичного застосування.
Для розміщення у спеціалізованих видавничих, розничних для медичних установ та лікарів, а також для розповсюдження на семінарах, конференціях, симпозиумах з медичної тематики. Матеріал призначений виключно для спеціалістів опікують здоров'я.